

Ad Vesperas I

S. Nicolai Episcopi, Confessoris

Festa Decembris 6 Iuxta ritum veteris Ecclesiae Traiectensis

**AAN DEZE VESPERS WERKT MEE DE SCHOLA LAUDUNENSIS. ZIJ ZINGEN UIT HET
DELFTSE *CANTUALE NOVUM* (1566)**

DE VESPERS IS EEN TRADITIE VAN HET

**Nicolaas
Broederschap**

Het broederschap was van 1394 tot 1553 verbonden aan de Leidse Pieterskerk. Sinds 2015 aan de Lodewijkkerk. Kijk voor meer informatie op www.nicolaasbroederschap.nl.

OPENINGSVERS

Deus, in adiutorium meum intende.
Domine, ad adiuvandam me festina.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et
in sæcula sæculorum. Amen.

God, kom mij te hulp.
Heer, haast U mij te helpen.

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige
Geest.

Zoals het was in het begin en nu en altijd en
in de eeuwen der eeuwen. Amen.

PSALMODIE

ANTIFOON

Nobilissimis siquidem natalibus ortus velut
lucifer Nicolaus emicuit.

PSALM 109

Dixit Dominus Domino meo: Sede a dextris
meis.

donec ponam inimicos tuos scabellum
pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex
Sion: dominare in medio inimicorum
tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in
splendoribus sanctorum: ex utero, ante
luciferum, genui te.

Juravit Dominus, et non pœnitebit eum: Tu
es sacerdos in æternum secundum ordinem
Melchisedech.

Dominus a dextris tuis, confregit in die iræ
suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas;
conquassabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibet; propterea exaltabit
caput.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper et
in sæcula sæculorum. Amen.

Aangezien hij van oorsprong van zeer
voornamige geboorte was, blonk Nicolaas uit
als de morgenster.

Godspraak van de Heer tot U mijn Heer:
Ga zitten aan mijn rechterhand

en Ik leg uw vijanden als een voetbank voor
uw voeten.

De Heer zal uw macht vanuit Sion
uitbreiden: zwaai de scepter over uw vijand.

Op de dag van de strijd zal uw volk bereid
zijn, uw jeugd zal gekleed zijn in heilige
uitrustingen, als dauw uit de schoot van de
morgen.

De Heer heeft een eed gezworen en Hij zal
er geen spijt van krijgen: 'Zoals
Melchisedek bent U priester voor altijd.'

De Heer staat aan uw rechterhand, koningen
verslaat Hij als zijn woede ontvlamt.

Zo vonnist Hij over de volken, overal in het
rond liggen lijken: Hij verplettert hun
leiders overal op aarde.

Hij drinkt uit een beek aan de juiste weg en
trots heft hij het hoofd omhoog.

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige
Geest.

Zoals het was in het begin en nu en altijd en
in de eeuwen der eeuwen. Amen.

ANTIFOON

Postquam domi puerilem decursat aetatem
cunctis mundi huius spretis oblectationibus.

Christi se iugo subiiciens documentis
sanctis suum praebuit auditum.

PSALM 110

Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo,
in consilio iustorum, et congregatione.

Magna opera Domini: exquisita in omnes
voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus: et
justitia ejus manet in saeculum saeculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum,
misericors et miserator Dominus: escam
dedit timentibus se;

Memor erit in saeculum testamenti sui:
virtutem operum suorum annuntiabit populo
suo:

Ut det illis haereditatem gentium: opera
manuum ejus veritas et iudicium.

Fidelia omnia mandata ejus: confirmata in
saeculum saeculi: facta in veritate et
aequitate.

Redemptionem misit populo suo: mandavit
in aeternum testamentum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus: initium
sapientiae timor Domini;

Intellectus bonus omnibus facientibus eum:
laudatio ejus manet in saeculum saeculi.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper et
in saecula saeculorum. Amen.

Sinds zijn kindertijd thuis verachtte hij alle
genoegens van deze wereld.

Hij onderwierp zich aan het juk van Christus
en verwekte door bewijzen van heiligheid
geruchten.

Ik prijs de Heer met heel mijn hart zodat
iedereen het hoort in de kring van de
oprechten.

Groot zijn de werken van de Heer, de
aandacht waard van hen die er hart voor
hebben;

aan zijn daden, zijn glorie en pracht, en zijn
weldadig werk komt geen einde.

Wonderen doet Hij, om nooit te vergeten:
Hij is genadig, barmhartig, de Heer. Brood
geeft Hij aan hen die hem vrezen,

Hij blijft zijn verbond in gedachten houden.
Hij toont zijn volk zijn machtige werken:

Hij schonk hun het gebied van andere
volken. Wat zijn handen hebben geschapen
is trouw en gerechtigheid.

Men kan op zijn wetten bouwen: die blijven
staan, voor altijd, voorgoed, die zijn
gevormd naar trouw en recht.

Hij bracht zijn volk verlossing; eeuwig blijft
zijn verbond – dat heeft Hij bepaald.

Heilig en vreeswekkend is zijn naam. De
grondslag van de wijsheid is ontzag voor de
Heer, iedereen die daarnaar handelt krijgt
inzicht. Gods roem houdt stand, in
eeuwigheid.

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige
Geest.

Zoals het was in het begin en nu en altijd
in de eeuwen der eeuwen. Amen.

ANTIFOON

Pudore bono repletus Dei famulus
sumptibus datis stupri nefas prohibuit.

PSALM 111

Beatus vir qui timet Dominum: in mandatis
ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: generatio
rectorum benedicetur.

Gloria et divitiæ in domo ejus: et justitia
ejus manet in sæculum sæculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis:
misericors, et miserator, et justus.

Jucundus homo qui miseretur et commodat,
disponet sermones suos in judicio: quia in
æternum non commovebitur.

In memoria æterna erit justus: ab auditione
mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino,
confirmatum est cor ejus: non
commovebitur donec despiciat inimicos
suos.

Dispersit, dedit pauperibus: justitia ejus
manet in sæculum sæculi: cornu ejus
exaltabitur in gloria.

Peccator videbit, et irascetur, dentibus suis
fremet et tabescet: desiderium peccatorum
peribit.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper et
in sæcula sæculorum. Amen.

Vervuld van goede schaamte verhinderde
Gods dienaar, door de kosten te voldoen, de
misdaad van de ontucht.

Gelukkig de mens die de Heer vreest en
steeds vreugde vindt in zijn geboden:

zijn nazaten zullen machtig zijn in het land,
rechtschapenen worden gezegend.

Aanzien en rijkdom wonen in zijn huis, zijn
voorspoed neemt geen einde.

Voor de rechtschapenen daagt licht in het
duister: genadig, barmhartig, rechtvaardig.

Het gaat goed met degene die belangeloos
uitleent en in eerlijkheid handel drijft. Zo'n
rechtvaardige wankelt nooit: men blijft altijd
aan hem denken.

Voor slecht nieuws hoeft hij niet bang te
zijn, ongeschokt blijft hij op de Heer
vertrouwen.

Zijn hart kent geen twijfel, geen enkele
angst, hij kan om zijn vijanden lachen.

Met gulheid deelt hij aan armen uit. Aan zijn
voorspoed komt geen einde; zijn hoorn is
hoog opgericht.

Dat ziet de boze vol jaloezie aan, hij knarst
zijn tanden en bezwijkt; het plan van de
boze moet mislukken.

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige
Geest.

Zoals het was in het begin en nu en altijd en
in de eeuwen der eeuwen. Amen.

ANTIFOON

Auro virginum incestus auro patris earum
inopiam auro prorsus utrorumque
detestabilem infamiam Dei servus ademit
Nicolaus.

PSALM [112]

Laudate, pueri, Dominum: laudate nomen
Domini.

Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc
et usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occasum, laudabile
nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, et
super cælos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis
habitat, et humilia respicit in cælo et in
terra?

Suscitans a terra inopem, et de stercore
erigens pauperem:

Ut colloceat eum cum principibus, cum
principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, matrem
filiorum lætantem.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper et
in sæcula sæculorum. Amen.

Met goud neemt Gods dienaar Nicolaas de
onkuisheid van ongehuwde vrouwen weg,
met goud de financiële nood van hun vader,
met goud kortom de afschuwelijke schande
van beiden.

Jullie, dienaren van de Heer, prijs de naam
van de Heer.

Geprezen is de naam van de Heer van nu tot
in eeuwigheid,

vanaf het rijzen van de zon tot aan haar
dalen moet de naam van de Heer geprezen
zijn.

De Heer staat hoog boven alle volken zelfs
boven de hemel staat zijn glorie.

Wie is als de Heer, onze God? Hij troont in
de hemel daar boven, Hij zorgt voor de
aarde beneden. Wie is als Hij in hemel en op
aarde?

Hij tilt de arme uit het stof, Hij trekt hem
omhoog uit het vuil en geeft hem een troon
bij mensen van aanzien, mensen van aanzien
uit zijn volk.

Zelfs wie gehuwd en onvruchtbaar is zet Hij
hoog op een troon als een gelukkige moeder
van kinderen.

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige
Geest.

Zoals het was in het begin en nu en altijd en
in de eeuwen der eeuwen. Amen.

ANTIFOON

Innocenter puerilia iura transcendens
euangelicae institutionis discipulus effectus
est.

PSALM 116

Laudate Dominum, omnes gentes: laudate
eum, omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos
misericordia ejus: et veritas Domini manet
in aeternum.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper et
in saecula saeculorum. Amen.

CAPITULUM

Non est inventus similis illi, qui conservaret
legem Excelsi: ideo jurejurando fecit illum
Dominus crescere in plebem suam.

R. Deo gratias.

HOMILIE

RESPONSORIUM

Beatus Nicolaus iam triumpho potitus novit
suis famulis praeberere caelestia commoda,
qui tota corde poscunt eius petitiones. Illi
nimirum tota nos deuotione oportet
committere.

V. Ut apud Christum eius patrociniis
adiuvenmur semper. Illi.

V. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.
Illi.

In zijn onschuld sloeg hij de kinderlijke
plichten over en is hij tot leerling van het
onderwijs van het Evangelie gemaakt.

Alle volken, zing een lied voor de Heer, alle
landen, verheerlijk de Heer.

Zijn liefde reikt ver boven ons uit, de trouw
van de Heer kent geen grenzen.

Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige
Geest.

Zoals het was in het begin en nu en altijd en
in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Er is niemand te vinden zoals hij, die de wet
van de Allerhoogste handhaaft: daarom
zorgde de Heer er door een verbond voor
dat zijn roem groeide onder zijn volk.

R. Dank aan God.

De heilige Nicolaas, al in bezit van de
overwinning, weet zijn dienaren, die met
heel hun hart verlangen naar zijn gebeden,
hemelse gunsten te verlenen. Aan hem
moeten wij ons zonder twijfel met volledige
toewijding overgeven.

V. Opatd wij ten overstaan van Christus
steeds door zijn bescherming worden
bijgestaan. Aan hem.

V. Eer aan de Vader en de Zoon en de
Heilige Geest. Aan hem.

HYMNE

Intonent hodie voces ecclesia, dies laetitiae
refulsit in mundo, ergo laetabundo corde
jubilemus et ore iucundo.

Sanctus hic inclitus domino subditus in
cunis positus ubera vitabat corpus macerabat
et ter in sabbato puer jejunabat.

Parenti misero submerso puero mari
pestifero dedit quod petivit preces exaudivit
submersum puerum patris custodivit.

Tribus virginibus victu carentibus auri
egentibus reddidit honorem subtraxit
errorem reddens virginibus virgineum
florem.

VERSICULUM

V. Ora pro nobis, beate Nicolae.

R. Ut digni efficiamur promissionibus
Christi.

Laat de stemmen van de Kerk vandaag
weerklinken. Een dag van vreugde schittert
in de wereld. Laten we hierom jubelen met
juichend hart en blijde mond.

Deze vermaarde heilige knaap was aan God
gehoorzaam: hij vermeed in de wieg de
borst, kwelde zijn lichaam en vastte
driemaal op zaterdag.

De zoon van een beklagenswaardige vader
verdronk in de verraderlijke zee. Hij deed
wat gevraagd werd; hij verhoorde de
gebeden en gaf de verdronken jongen terug
aan zijn ouder.

Drie maagden zonder eten en geld redde hij
van dwaling en ontering door hen voor de
zonde te behoeden. Hij gaf de meisjes de
bloem der maagdelijkheid terug.

V. Bid voor ons, heilige Nicolaas.

R. Opdat wij de beloften van Christus
waardig worden.

MAGNIFICAT

ANTIFOON

O Pastor aeternae, o clemens et bone custos
qui dum deuoti gregis preces attenderes
voce lapsa de caelo praesuli sanctissimo
dignum episcopatu Nicolaum ostendisti
tuum famulum.

LOFZANG VAN MARIA

Magnificat anima mea Dominum

Et exultavit spiritus meus in Deo salutari
meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suae:
ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est, et
sanctum nomen eius.

Et misericordia eius a progenies in
progenies timentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo, dispersit
superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede et exaltavit
humiles.

Esurientes implevit bonis et divites dimisit
inanes,

Suscepit Israel puerum suum recordatus
misericordiae,

Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham
et semini eius in saecula.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio et nunc et semper et
in saecula saeculorum. Amen.

O eeuwige herder, o barmhartige en goede
beschermmer, die, terwijl U luisterde naar de
gebeden van Uw toegewijde kudde, door
een stem die uit de hemel viel, aan een zeer
heilige bisschop hebt laten weten dat Uw
dienaar Nicolaas het bisschopsambt waardig
was.

Luc. 1, 46-55

Hoog verheft nu mijn ziel de Heer,
verrukt is mijn geest om God, mijn
Verlosser.

Zijn keus viel op zijn eenvoudige
dienstmaagd: van nu af prijst ieder geslacht
mij zalig.

Wonderbaar is het wat Hij mij deed, de
Machtige, groot is zijn Naam!

Barmhartig is Hij tot in lengte van dagen
voor ieder die Hem erkent.

Hij doet zich gelden met krachtige arm,
vermetelen drijft Hij uiteen.

Machtigen haalt Hij omlaag van hun troon,
eenvoudigen brengt Hij tot aanzien.

Behoeftigen schenkt Hij overvloed, maar
rijken gaan heen met ledige handen.

Hij trekt zich zijn dienaar Israël aan, zijn
milde erbarming indachtig;

Zoals Hij de vaderen heeft beloofd, voor
Abraham en zijn geslacht voor altijd.

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige
Geest.

Zoals het was in het begin en nu en altijd en
in de eeuwen der eeuwen. Amen.

ORATIO

Deus, qui beatum Nicolaum Pontificem innumeris decorasti miraculis: tribue, quaesumus, ut eius meritis et precibus a gehennae incendiis liberemus. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater et Filius et Spiritus Sanctus.

R. Amen

V. Fidelium animae per misericordiam Dei requiescant in pace.

R. Amen

V. Pater noster, qui es in caelis,

Sanctificetur nomen tuum.

Adveniat regnum tuum.

Fiat voluntas tua, Sicut in caelo et in terra.

Panem nostrum quotidianum da nobis hodie,

Et dimitte nobis debita nostra,

Sicut et nos dimittimus debitoribus nostris.

Et ne nos inducas in tentationem:

R. Sed libera nos a malo.

V. Divinum auxilium maneat semper nobiscum.

R. Amen

God, die de heilige bisschop Nicolaas met ontelbare wonderen hebt vereerd, wij bidden U, geef dat wij door zijn verdiensten en gebeden van het hellevuur worden bevrijd. Door onze Heer Jezus Christus Uw Zoon, die met U leeft en heerst in de eenheid van de Heilige Geest, God, door de eeuwen der eeuwen.

R. Amen

V. De heer zij met U.

R. En met Uw geest.

V. Zegene u de almachtige God, Vader en Zoon en Heilige Geest.

R. Amen.

V. Moge de zielen van de gelovigen door de genade van God in vrede rusten.

R. Amen

V. Onze Vader, die in de Hemel zijt,

Uw Naam worde geheiligd,

Uw Rijk kome,

Uw Wil geschiede, op aarde zoals in de Hemel.

Geef ons heden ons dagelijks brood

en vergeef ons onze schulden,

zoals ook wij vergeven aan onze schuldenaren

en breng ons niet in beproeving

R. maar verlos ons van het kwade.

V. Moge de goddelijke hulp altijd bij U zijn.

R. Amen

UITTREDEZANG

Cum quidam fluctuantia
nautae sulcarent maria

Tempestas illis obvia
fit maris inter agmina.

Ab illis clamor tollitur
quod tempestas exoritur

Quo ipsa navis tunditur,
quod pene tota mergitur.

Sed hoc videntes miseri
fundo timentes ingeri,

Omnes clamabant: subveni
Nicolae serve dei.

Si nos hic pater deseris
auctor tu nostri funeris

Periclitantis aderis,
ergo succure miseris.

Illi dicentes talia
viderunt dei gratia
Nicolauum per maria
tendentem ad pericula.

Presta pater ingenite
proles cum sancto flamine,
Ut Nicolai precibus
jungamur in celestibus.

Toen zeelui door de rollende golven de zee
doorploegden,

kwam er een storm op, die hen omringde
met muren van water.

Daarboven steeg hun geschreeuw op, omdat
de storm krachtiger werd,

die op hun schip beukte tot het bijna geheel
verzwolgen werd.

Toen de ongelukkigen dit zagen, waren ze
bang om te verdrinken.

Zij schreeuwden allen: kom ons te hulp,
Nicolaas, dienaar van God.

Vader, als U ons hier verlaat, bewerkstelligt
U ons einde.

Kom naar hen die in gevaar zijn, help ons,
ongelukkigen, dan toch.

Toen ze zo spraken, zagen zij door Gods
genade Nicolaas door de zee naar het gevaar
komen.

Bewaar, eeuwige Vader, uw kinderen met
deze heilige priester, dat ze door de gebeden
van Nicolaas, in de hemel verenigd zullen
zijn.

Met dank aan Arnoud Heerings voor de samenstelling van de liturgie en de transcriptie van het handschrift en aan Robin Buning en Vincent Wintermans voor de vertaling uit het Latijn naar het Nederlands.

BM30112019